

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2024-05-08

Ärendenummer
NV-02104-24

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över delbetänkande Förenklade förutsättningar för ett hållbart vattenbruk (SOU 2023:74) LI2023/03857

Naturvårdsverkets ställningstaganden och skäl

10.7.2 Definition av begreppet vattenbruk

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om att det införs en definition på vattenbruk i miljöbalken. En definition förtydligar när olika bestämmelser om vattenbruk är tillämpliga.

10.7.5 Ändringar i bestämmelserna om miljöfarlig verksamhet

Naturvårdsverket anser att regeringen bör ta ett samlat grepp över konsekvenserna för miljön i förslagen som berör vattenbruk i de parallella utredningarna, SOU 2023:74 och SOU 2023:103, som båda är på remiss samtidigt. I betänkandet Areella näringar vid vatten (SOU 2023:103) föreslås att vattenbruk ska undantas strandskyddsprövning genom att ingå i begreppet areella näringar i 7 kap. 16 § 1 miljöbalken. Om miljökonsekvenserna inte bedöms samlat är det svårt att som remissmyndighet slutligt ta ställning till om den föreslagna bestämmelsen om anmälningsplikt innebär tillräcklig miljöhänsyn. Strandskyddsprövning och anmälan om miljöfarlig verksamhet har olika syften, och strandskyddet bedöms inte inom ramen för anmälningsplikt av miljöfarlig verksamhet.

Ikraftträdande av förslaget angående vattenbruk i SOU 2020:103, kan innebära att det inte är lämpligt med enbart en anmälningsplikt. Om lätnader genomförs både avseende strandskyddsprövning och prövning av miljöfarlig verksamhet ser Naturvårdsverket en risk för alltför stor påverkan på miljön, med reservation för att vi inte fullt kan bedöma de samlade miljökonsekvenserna eftersom det är två olika utredningar. Om de samlade miljökonsekvenserna är acceptabla, alternativt att undantaget från strandskyddsbestämmelserna inte genomförs, kan Naturvårdsverket instämma i förslaget om att en ny bestämmelse med en C-kod

införs i 3 kap. 3 § miljöprövningsförordningen (2013:251) (MPF). Bestämmelsen behöver dock förtydligas gällande vad som avses med en anläggning och hur paragrafen förhåller sig till övriga bestämmelser i 3 kap. MPF. Förslaget med en ny 3 § syftar troligen till att fånga upp anläggningar som inte inryms i tillståndsplikten i 1 §, men det är inte tydligt om anläggningar som använder fiskfoder ska anmälas enligt 2 eller 3 §. Att det är en anläggning behöver heller inte *per se* innebära att anläggningen har mindre miljöpåverkan. Exempelvis bör det också kunna vara en anläggning som har odling i öppna kassar eller en landbaserad anläggning som släpper ut orenat avloppsvatten. Det bör därför klargöras i bestämmelsen på vilka anläggningar som 3 § är avsedd att tillämpas. Förslagsvis kan en definition på anläggning införas.

10.7.6 Havs- och vattenmyndigheten bör få i uppdrag av regeringen att utreda vissa gränser för tillstånds- och anmälningsplikt i 3 kap. miljöprövningsförordningen

Naturvårdsverket instämmer i förslaget att myndigheten ska vara behjälplig i det regeringsuppdrag som föreslås till Havs- och vattenmyndigheten om att utreda gränserna för tillståndsplikt respektive anmälningsplikt i 3 kap. 1–2 §§ miljöprövningsförordningen. Detta gör vi utifrån vårt ordinarie myndighetsuppdrag att stödja andra myndigheter avseende systemfrågor i miljöbalken.

10.7.7 Ändringar i bestämmelserna om miljöbedömning

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om ändring i miljöbedömningsförordningen (2017:966) som innebär att fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår inte alltid ska antas medföra betydande miljöpåverkan. En bedömning av miljöpåverkan får i stället göras från fall till fall. Naturvårdsverket har i ett tidigare regeringsuppdrag, NV-08975-16, föreslagit en sådan ordning.

10.7.8 Bemyndiganden att utfärda generella föreskrifter för vattenbruket

Naturvårdsverket anser att regeringen bör överväga att flytta det föreslagna bemyndigandet för föreskrifter från 12 kap. miljöbalken till 9 kap. miljöbalken, eftersom det är fråga om miljöfarlig verksamhet. Det blir en enhetligare systematik att samla alla bestämmelser om miljöfarlig verksamhet i 9 kap. miljöbalken.

11.5.2 Ett samarbetsuppdrag ska ges till aktuella tillsyns- och kontrollmyndigheter

Naturvårdsverket avstyrker förslaget om att Naturvårdsverket ska delta i en samordningsgrupp som ska samarbeta, ta fram vägledning och genomföra utbildningsinsatser.

Naturvårdsverket har inte något vägledningsansvar för vattenbruk, utan det har Havs- och vattenmyndigheten enligt miljötillsynsförordningen 3 kap. 5 § punkt 6. Som nämnts ovan har Naturvårdsverket ansvar för vägledning för övergripande systemfrågor i miljöbalken, inklusive för tillsyn. Utifrån vårt ordinarie myndighetsuppdrag kan vi således vara behjälpliga avseende de övergripande systemfrågorna om ansvarig myndighet efterfrågar det.

Beslut om detta yttrande har fattats av ställföreträdande generaldirektören Maria Ohlman efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

I den slutliga handläggningen har även enhetschefen Kerstin Åstrand, handläggarna Monika Magnusson, Malin Almquist, Jenny Oltner och miljöjurist Eva Nilsson deltagit.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maria Ohlman

Marie Uhrwing

Kopia till: li.fjr@regeringskansliet.se, kn.registrator@regeringskansliet.se